

Praktische Gids Sociaal Recht 2022 – 2023

Deel 4 | Sociale zekerheid

Mario Coppens

Inhoudstafel

Deel 4 Sociale zekerheid

HOOFDSTUK 1	RSZ-WETGEVING IN HET ALGEMEEN	1343
1	Toepassingsgebied	1343
1.1	Werknemers en personen verbonden met een arbeidsovereenkomst	1343
1.2	Leerovereenkomsten en artiesten	1360
1.3	Flexi-jobwerknemers	1362
1.4	Beperking tot bepaalde sectoren	1362
1.5	Uitbreiding van het toepassingsgebied	1364
1.6	Uitsluiting van bepaalde werknemers	1367
1.7	Internationale tewerkstelling en toepasselijke sociale zekerheid	1373
1.7.1	Toepasselijke reglementering	1373
1.7.2	Tewerkstelling in een lidstaat van de Europese Economische Ruimte	1375
1.7.3	Tewerkstelling buiten de EER in een land waarmee een bilaterale overeenkomst afgesloten is	1380
1.7.4	Tewerkstelling buiten de EER in landen waarmee geen akkoord werd afgesloten	1381
1.7.5	Detacheringsrichtlijn	1382
1.7.6	Handhavingsrichtlijn	1387
1.7.7	Belgische reglementering inzake detachering en handhaving	1391
2	RSZ-aangifte	1397
2.1	Onmiddellijke aangifte tewerkstelling	1397
2.1.1	Toepassingsgebied	1398
2.1.2	Wijze en inhoud van aangifte	1398
2.1.3	Wijziging of annulering aangifte	1401
2.1.4	Sanctie bij niet-aangifte	1401
2.2	Multifunctionele aangifte (Dmfa)	1402
2.2.1	Toepassingsgebied	1402
2.2.2	Wijze en inhoud aangifte	1403
2.2.3	Foutieve en onvolledige aangifte	1404
2.2.4	Sanctie en kwijtschelding, vermindering of ontheffing	1405
2.3	Limosa	1405
3	Notie loon in de RSZ-wetgeving	1406
3.1	Principe	1406
3.1.1	Loon toegekend n.a.v. de uitvoering van de arbeidsovereenkomst	1408
3.1.2	Loon toegekend n.a.v. de schorsing van de arbeidsovereenkomst	1409
3.1.3	Vergoedingen toegekend n.a.v. de beëindiging van de arbeidsovereenkomst	1410
3.2	Uitsluitingen	1411
3.2.1	Vergoedingen toegekend n.a.v. de schorsing van de arbeidsovereenkomst	1411
3.2.2	Vergoedingen toegekend n.a.v. de beëindiging van de arbeidsovereenkomst	1412
3.2.3	Kostenvergoedingen	1413
3.2.4	Diverse andere toegekende voordelen	1419
3.3	Bepaling van het loon voor de berekening van de RSZ-bijdragen	1438
3.3.1	Voordelen in natura	1438
3.3.2	Werknemers betaald met foien of bedieningsgeld	1439
3.3.3	Leerlingen verbonden door een leerovereenkomst of leerverbintenis	1440

3.3.4	Betaalde sportbeoefenaars	1440
3.3.5	Zeevissers	1440
3.3.6	Onthaalouders	1441
3.3.7	Gelegenheidsarbeiders in land- en tuinbouwsector	1441
3.3.8	Gelegenheidsarbeid in de horeca	1441
4	RSZ-bijdragen	1442
4.1	Hoogte bijdragen	1442
4.2	Activeringsbijdrage	1444
4.3	Bijzondere bijdrage voor de sociale zekerheid	1446
4.3.1	Toepassingsgebied	1446
4.3.2	Bedrag	1446
4.3.3	Afhouding op het loon	1447
4.3.4	Eindafrekening	1448
4.4	Vermindering RSZ-bijdragen op lage lonen (werkbonus)	1449
4.5	Betaling bijdragen	1450
4.5.1	Tijdstip betaling bijdragen	1451
4.5.2	Wijze van betalen	1452
4.5.3	Betaling voorschotten	1453
4.5.4	Sancties bij niet- of laattijdige betaling	1454
4.5.5	Verjaring	1456
4.5.6	Invordering bijdragen door de RSZ	1459
4.5.7	Terugvordering niet-ingehouden werknemersbijdragen	1462
	HOOFDSTUK 2 ARBEIDSONGEVALLEN	1465
1	Toepassingsgebied	1465
2	Definitie	1465
3	Soorten arbeidsongevallen	1465
3.1	Arbidsongeval tijdens en door de uitvoering van de arbeidsovereenkomst	1466
3.1.1	Begrip arbeidsongeval	1466
3.1.2	Plotse gebeurtenis	1466
3.1.3	Een letsel	1473
3.1.4	Tijdens de uitvoering van de overeenkomst	1474
3.1.5	Door de uitvoering van de arbeidsovereenkomst	1477
3.1.6	Zware fout en opzet	1479
3.1.7	Bewijslast en het wettelijk vermoeden inzake arbeidsongeval	1481
3.2	Arbidsongeval op de weg van en naar het werk	1487
3.2.1	Verblijfplaats	1488
3.2.2	Werkplaats	1489
3.2.3	Normaal traject	1490
3.2.4	Trajecten die gelijkgesteld worden met de arbeidsweg	1494
3.3	Arbidsongeval buiten uitoefening van de arbeidsovereenkomst veroorzaakt door een derde wegens de uitvoering van de overeenkomst	1496
4	Vergoedingen aan slachtoffers van een arbeidsongeval	1496
4.1	Dodelijk arbeidsongeval	1496
4.1.1	Begrafeniskosten en overbrenging overledene	1496
4.1.2	Renten aan bepaalde familieleden en nabestaanden	1497
4.2	Kosten van medische verzorging	1503
4.2.1	Principe	1503
4.2.2	Voorafgaande toestemming	1506
4.2.3	Tarief medische kosten	1506

4.2.3.1	Arts	1506
4.2.3.2	Geneesmiddelen	1507
4.2.3.3	Verplegingsdienst	1507
4.2.4	Prothesen en orthopedisch materiaal	1508
4.3	Verplaatsingskosten	1512
4.4	Vergoedingen arbeidsongeschiktheid	1513
4.4.1	Tijdelijke arbeidsongeschiktheid	1514
4.4.1.1	Tijdelijke volledige arbeidsongeschiktheid	1514
4.4.1.1.1	Gewaarbord dagloon	1514
4.4.1.1.2	Gewaarbord loon	1514
4.4.1.1.3	Dagelijkse vergoeding tijdelijke arbeidsongeschiktheid	1516
4.4.1.2	Tijdelijke gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid	1517
4.4.1.3	Afhoudingen	1518
4.4.1.4	Einde tijdelijke arbeidsongeschiktheid	1519
4.4.2	Blijvende arbeidsongeschiktheid	1519
4.4.2.1	Consolidatie	1519
4.4.2.2	Begrip en vaststelling blijvende arbeidsongeschiktheid	1520
4.4.2.3	Jaarlijkse vergoeding blijvende arbeidsongeschiktheid	1527
4.4.2.4	Betaling en indexering vergoedingen blijvende arbeidsongeschiktheid	1528
4.4.2.5	Medische onderzoeken	1529
4.4.2.6	Vergoeding voor hulp van derden	1530
4.4.2.7	Tijdelijke verergering	1532
4.4.2.8	Herziening	1532
4.4.3	Bijslagen	1536
4.4.3.1	Aanvullende bijslag	1537
4.4.3.2	Bijslag wegens verergering	1537
4.4.3.3	Bijslag wegens overlijden	1538
4.4.3.4	Bijzondere bijslag	1538
4.5	Materiële schade	1538
4.6	Morele schadevergoeding	1538
4.7	Esthetische schadevergoeding	1539
5	Betaling 1/3 rente als kapitaal	1539
6	Basisloon	1540
6.1	Begrip	1540
6.2	Samenstelling basisloon	1540
6.3	Uitgesloten vergoedingen	1542
6.4	Hypothetisch loon bij onvolledige referteperiode	1542
6.5	Tijdelijke arbeidsongeschiktheid van maximum 30 dagen	1544
6.6	Berekening basisloon voor bepaalde categorieën werknemers	1544
6.6.1	Gepensioneerden	1544
6.6.2	Deeltijdse werknemers	1544
6.6.3	Leerlingen en minderjarigen	1546
6.6.4	Onthaalouders	1546
6.6.5	Flexibele arbeidsregelingen	1547
6.6.6	Werknemers met inschakelingsvergoeding bij herstructurering	1547
6.6.7	Uitzendkrachten	1547
6.7	Minimum- en maximumgrens basisloon	1547
7	Cumul arbeidsongevallen- met andere vergoedingen	1548
7.1	Cumul met vergoedingen gemeen recht	1548
7.2	Cumul met pensioenuitkeringen	1550

7.3	Cumul met ZIV-uitkeringen	1551
7.4	Cumul met werkloosheidsuitkeringen	1551
7.5	Cumul met werkloosheid met bedrijfstoeslag	1551
8	Aansprakelijkheid werkgever en collega's	1552
9	Verzekeringsplicht	1554
10	Procedure	1558
10.1	Aangifte ongeval	1558
10.2	Verwittiging van FEDRIS	1561
10.3	Verwittiging mutualiteit	1562
10.4	Uitbetaling voorschotten	1564
10.5	Genezenverklaring	1565
10.6	Bekrachtiging	1566
10.7	Bemiddelingsprocedure door het Federaal Agentschap voor Beroepsrisico's	1568
10.8	Kennisgeving beslissingen	1570
10.9	Gerechtelijke procedure	1572
10.10	Verjaring	1573
10.11	Terugvordering	1578
	HOOFDSTUK 3 BEROEPSZIEKTEN	1581
1	Begrip	1581
2	Toepassingsgebied	1581
3	Soorten beroepsziekten	1581
3.1	Lijst beroepsziekten	1582
3.2	Andere beroepsziekten	1584
4	Bewijslevering	1584
5	Vergoedingen	1587
5.1	Overlijden	1588
5.2	Kosten voor geneeskundige verzorging, prothesen en orthopedische apparaten	1589
5.3	Verplaatsingskosten	1590
5.4	Vergoedingen arbeidsongeschiktheid	1591
5.4.1	Vergoedingen tijdelijke ongeschiktheid	1591
5.4.2	Vergoedingen blijvende ongeschiktheid	1592
5.4.3	Blootstelling aan risico tijdens niet-verzekerde periode	1596
5.5	Medische onderzoeken	1597
5.6	Verwijdering uit het schadelijk milieu	1597
5.6.1	Tijdelijke stopzetting	1597
5.6.2	Definitieve stopzetting	1598
5.6.3	Weigering stopzetting activiteit	1599
5.6.4	Vakerscholing ten laste van het Fonds	1600
6	Betaling 1/3 rente als kapitaal	1601
7	Basisloon	1601
8	Uitsluiting	1602
9	Preventieve adviezen Fonds voor Beroepsziekten	1602
10	Cumul beroepsziektenvergoeding met andere vergoedingen	1603
10.1	Cumul met vergoedingen gemeen recht	1603
10.2	Cumul met pensioenuitkeringen	1603
10.3	Cumul met ZIV-uitkeringen	1604
10.4	Cumul met werkloosheidsuitkeringen	1605
10.5	Cumul met vergoedingen arbeidsongeval	1605

11	Aansprakelijkheid werkgever en collega's	1605
12	Procedure	1606
12.1	Aanvraag slachtoffer.....	1606
12.2	Betaling.....	1608
12.3	Gerechtelijke procedure en verjaring.....	1609
12.4	Terugvordering onverschuldigde vergoedingen.....	1610
13	Aangifte preventieadviseur-arbeidsarts en voorkoming beroepsziekten	1612
	HOOFDSTUK 4 ZIV-VERZEKERING SECTOR UITKERINGEN	1614
1	Rechthebbenden op ZIV-uitkeringen	1614
2	Toekenningsvoorwaarden	1614
2.1	Wachttijd.....	1615
2.1.1	Duur van de wachttijd.....	1615
2.1.2	Vereist aantal arbeids- en of gelijkgestelde dagen.....	1615
2.1.3	Vrijstelling van wachttijd.....	1616
2.1.4	Vermindering van wachttijd.....	1617
2.2	Betaling bijdragen tijdens de wachttijd.....	1618
2.3	Reïntegratietraject gericht op sociaalprofessionele reïntegratie.....	1618
3	Behoud van rechten	1623
4	Arbeidsongeschiktheid	1624
4.1	Begrip.....	1624
4.2	Voorwaarden arbeidsongeschiktheid.....	1625
4.2.1	Stopzetting van iedere werkzaamheid.....	1625
4.2.1.1	Principe.....	1625
4.2.1.2	Werkhervatting met toestemming van de adviserende arts.....	1627
4.2.2	Letsels of functionele stoornissen.....	1631
4.2.3	Verminderd verdienvermogen.....	1631
4.3	Vermoeden van arbeidsongeschiktheid.....	1638
4.4	Periodes van ongeschiktheid.....	1638
4.5	Vaststelling van de arbeidsongeschiktheid.....	1639
4.5.1	Vaststelling arbeidsongeschiktheid in de periode primaire ongeschiktheid.....	1639
4.5.2	Vaststelling arbeidsongeschiktheid tijdens de invaliditeitsperiode.....	1642
4.6	Verplichtingen werknemer.....	1645
4.6.1	Aangifte van arbeidsongeschiktheid.....	1645
4.6.1.1	Wijze van aangifte.....	1645
4.6.1.2	Termijn van aangifte.....	1645
4.6.1.3	Vrijstelling van aangifte.....	1646
4.6.1.4	Sanctie bij niet-tijdige aangifte.....	1647
4.6.2	Naleving controleverplichting.....	1649
4.6.3	Overhandigen getuigschrift werkhervatting.....	1650
4.7	Verplichtingen werkgever.....	1650
4.7.1	Invullen elektronisch document (vroegere inlichtingenblad).....	1650
4.7.2	Opstellen getuigschrift van werkhervatting.....	1651
4.8.	Kennisgeving of mededeling van beslissingen in uitvoering van het Handvest van de Sociaal Verzekerde	1652
4.8.1.	Beslissingen van geneeskundige aard.....	1652
4.8.2.	Beslissingen van bestuurlijke aard.....	1652
4.8.3	Herziening beslissing.....	1653
5	ZIV-uitkeringen	1654
5.1	Principe.....	1654

5.2	Categorieën gerechtigden	1654
5.2.1	Werknemers met personen ten laste	1654
5.2.2	Werknemers zonder persoon ten laste met verlies van een enig inkomen	1657
5.2.3	Werknemers zonder personen ten laste zonder verlies van een enig inkomen	1657
5.3	Gederfd loon	1658
5.3.1	Principe	1658
5.3.2	Deeltijdse werknemers	1660
5.3.3	Uitzendkrachten en seizoenarbeiders	1661
5.3.4	Vermindering van prestaties in het kader van loopbaanonderbreking en tijdskrediet	1662
5.3.5	Volledige onderbreking van prestaties in het kader van loopbaanonderbreking of tijdskrediet	1662
5.3.6	Collectieve arbeidsduurvermindering	1662
5.4	Bedragen ZIV-uitkeringen	1662
5.4.1.	Uitkeringen primaire ongeschiktheid	1662
5.4.2.	Invaliditeitsuitkeringen	1665
5.5	Aanpassing ZIV-uitkeringen	1667
5.6	Tegemoetkoming voor hulp van derden	1668
5.7	Afhoudingen ten voordele van de pensioensector	1668
5.8	Uitsluiting van het recht op uitkeringen	1669
5.8.1	Territorialiteitsbeginsel	1669
5.8.2	Opzettelijke fout of sportongeval	1670
5.8.3	Niet-naleving controleverplichtingen	1670
5.8.4	Bereiken pensioenleeftijd	1671
5.8.5	Recht op loon of andere vergoedingen	1671
5.8.5.1	ZIV-uitkeringen en het recht op loon	1671
5.8.5.2	ZIV-uitkeringen en het recht op vakantiegeld	1672
5.8.5.3	ZIV-uitkeringen en het recht op een vergoeding omwille van de beëindiging van de arbeidsovereenkomst	1673
5.8.5.4	ZIV-uitkeringen en vergoedingen stopzetting beroepsactiviteit	1673
5.8.5.5	ZIV-uitkeringen en het recht op werkloosheidsuitkeringen	1674
5.8.5.6	ZIV-uitkeringen en vergoedingen arbeidsongeval of beroepsziekte	1674
5.8.5.7	ZIV-uitkeringen en uitkeringen loopbaanonderbreking en tijdskrediet	1675
5.8.5.8	ZIV-uitkeringen en moederschapsuitkeringen	1675
5.8.5.9	ZIV-uitkeringen en vergoedingen gemeen recht	1675
5.8.5.10	Uitzondering op de uitsluiting van het recht op uitkeringen	1676
5.9	Cumulatiebeperkingen	1676
5.9.1	Tegemoetkomingen voor mindervaliden of een ouderdoms-, rust- of overlevingspensioen al dan niet aangevuld met een inkomen uit een beroepsactiviteit uitgeoefend na toelating van de adviserende arts	1676
5.9.2	Beroepsinkomen ingevolge een gedeeltelijke werkhervatting	1677
5.10	Vermindering van de uitkeringen wegens hechtenis	1678
5.11	Betaling van de uitkeringen	1678
5.12	Verzaking aan uitkeringen	1679
6	Procedure	1679
6.1	Gerechtelijke procedure	1679
6.2	Verjaring	1680
6.3	Terugvordering	1681
6.4	Administratieve sancties	1688
	ALFABETISCHE INDEX	1691

LIJST VAN GEBRUIKTE AFKORTINGEN